

Institut Municipal d'Assistència Sanitària
IMAS. Barcelona 2008

Acompanyant el ciutadà

Marina Geli
Consellera de Salut

Any rere any l'IMAS ens mostra la seva vitalitat com a gran organització sanitària de Barcelona i del nostre país. No es tracta només de l'ambiciós procés de reforma de l'Hospital del Mar, del qual el 2008 hem posat una simbòlica primera pedra però que ja fa temps que s'estava preparant, sinó del constant esperit inquiet que es manifesta en les periòdiques reflexions que l'IMAS porta a terme sobre com han de ser els models d'atenció sanitària del futur i, per tant, sobre com la mateixa organització ha d'evolucionar per respondre-hi amb efectivitat. En aquest sentit, l'IMAS ha demostrat sempre que els moments de canvi són moments d'oportunitat per créixer.

El nou Pla estratègic, amb el lema "Acompanyant el ciutadà en el decurs de la seva vida", és també un reflex dels canvis. És així com l'organització se centra en els ciutadans i els processos assistencials i organitza els recursos i els dispositius al seu voltant. Aquesta orientació a les persones és un dels punts forts de l'IMAS, que es

manifesta en molts altres àmbits, com ara les accions d'informació i educació per a la salut orientades a una major coresponsabilització dels usuaris, o els projectes de participació comunitària.

Al costat d'aquests aspectes de màxima proximitat, l'IMAS excel·leix també en temes de gran projecció de futur, com la formació de nous professionals i la recerca, àrees cada vegada més vinculades a l'assistència a través de la transferència dels seus professionals i que són mostra d'una organització oberta.

Darrere l'ampliació de l'Hospital del Mar hi ha molt més que la reforma d'un espai, hi ha professionals qualificats treballant per oferir la millor atenció a la salut de la ciutadania. En aquesta nova etapa, l'IMAS té el suport del Departament de Salut, i no des de la distància sinó amb una implicació ferma pel que significa l'organització en el conjunt del nostre sistema sanitari.

Projectes que ens multipliquen

Jaume Raventós
Conseller delegat de l'IMAS

No puc introduir aquesta memòria del 2008 de l'IMAS d'una altra manera que no sigui referint-me a dos grans reptes que enguany hem assumit: la primera fase de l'ampliació de l'Hospital del Mar i el nou Pla estratègic. Tots dos amb una innegable projecció de futur, però també amb un camí per recórrer que en el dia a dia trobarà els seus entrebancs. No pot ser d'altra manera en projectes de l'envergadura dels que proposem i que ens orienten a configurar-nos com un gran parc de salut.

Per superar les inevitables incomoditats produïdes per la reforma de l'Hospital a pacients i professionals, que procurarem amortir amb més informació i transparència i amb un tracte encara més pròxim, comptem amb la seva predisposició i amb fer-los partícips d'uns projectes que, en definitiva, són de tots i beneficien tothom.

Com a línia de força del Pla estratègic, pretenem una organització més transversal que, amb l'aportació de les noves tecnologies de la informació i les comunicacions i amb un progressiu canvi cultural, potencii el treball col·laboratiu i "en xarxa". Que pugui prestar l'atenció adequada, amb els recursos adequats i al lloc on s'és més resolutiu. I això ho podem fer millor les grans organitzacions que tenim la nostra força en una cartera de serveis diversificada en tots els nivells assistencials i

ahora molt qualificada en l'activitat altament especialitzada. L'extensió dels nostres serveis –directament o cercant sinergies i aliances–, cap a l'atenció primària, l'atenció a la dependència i la salut mental apunta en aquesta direcció.

Més enllà de la nostra àrea d'influència, s'ha posat de manifest la projecció de l'IMAS en l'entorn més ampli de tota la ciutat, i fins del país, amb l'inici de projectes assistencials amb l'Hospital de Sant Pau, les col·laboracions amb hospitals comarcals, com els d'Igualada i Vilafranca, per aproximar-los la nostra especialització i amb projectes socials com l'hotel de pacients que ens uneix a altres hospitals de Barcelona.

D'altra banda, l'IMAS es vol orientar plenament a la investigació i la docència. L'aliança amb el Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, amb la Universitat Autònoma de Barcelona i amb la Universitat Pompeu Fabra, posant en marxa els estudis de Medicina, ens ha de portar a consolidar-nos com un dels hospitals més importants de l'Estat. El reconeixement, per tercer any consecutiu, del premi TOP 200, en un altre nivell, el lideratge que es reconeix a les webs de l'Hospital del Mar i de l'IMIM també ens situen en aquesta condició de gran centre de referència i de qualitat i ens estimulen a fer-ho cada dia millor.

Arrenca l'ampliació

La complexitat d'executar les obres del Pla d'ampliació tot mantenint l'activitat de l'Hospital comporta un conjunt de mesures de reubicació de serveis, protecció d'aparells i prevenció d'infeccions que aniran afectant diferents unitats de l'Hospital del Mar mentre durin les obres. L'Hospital de l'Esperança i el Centre Fòrum, així com alguns altres centres sociosanitaris de la ciutat, fan una funció de suport i hi col·laboren activament allotjant pacients, serveis i unitats d'hospitalització en diferents etapes de les obres.

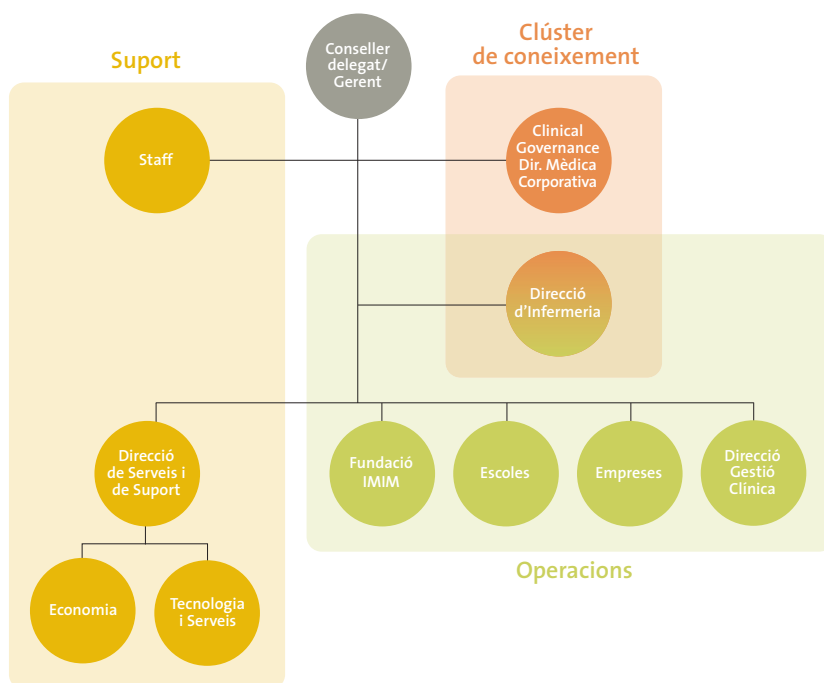
Cap al gran parc de salut del Mar

Pla estratègic 2008-2011

Al novembre es va aprovar el Pla estratègic 2008-2011. Les idees centrals del Pla estratègic són la visualització de l'IMAS com un gran parc de salut al litoral de Barcelona, la diversitat de la cartera de serveis assistencials, el desenvolupament d'aliances amb altres centres i la cerca de sinergies que facilitin la integració i la transversalitat tant en l'àmbit assistencial com en el de la recerca i la docència.

Nou model organitzatiu

El canvi més important que planteja el nou Pla estratègic és l'organització per processos, és a dir, que l'organització ja no es fa al voltant dels centres sinó dels processos assistencials i els centres s'articulen com un recurs que contribueix a atendre'ls de manera àgil i dinàmica.

Nous avenços en l'especialització

Nou aparell de braquiteràpia a l'Hospital de l'Esperança

El nou dispositiu permet tractar de forma ambulatoria pacients amb tumors de pell, mama, endometri i cèrvix. També ajustar la dosi, augmentant la radiació en la zona tumoral i disminuint la dosi als òrgans i teixits sans propers al tumor. D'aquesta manera, disminueixen els efectes secundaris derivats d'irradiar zones sanes i s'augmenta la radiació sobre el tumor i, per tant, l'efectivitat del tractament.

El Servei d'Urologia introdueix la cirurgia mínimament invasiva

L'aplicació de l'anomenada cirurgia NOTES (*natural orifice transluminal endoscopy surgery*) es va fer amb l'extracció d'un ronyó d'una malalta per la vagina, seguint la via del part natural. La pràctica d'aquesta tècnica pretén l'abordatge quirúrgic a través dels orificis naturals del cos per tal de facilitar una més ràpida recuperació dels malalts.

Servei de cirurgia plàstica compartit amb l'Hospital de Sant Pau

Amb aquesta aliança, les dues institucions volen donar resposta als canvis en la demanda assistencial i als nous coneixements i situar-se en primer nivell al nostre país en aquesta especialitat. Altres aliances han permès la col·laboració amb els hospitals de Vilafranca (digestologia, endocrinologia i dermatologia) i d'Igualada (endocrinologia).

Nou equipament de ressonància magnètica a l'Hospital del Mar

La disponibilitat d'un equipament de tres tesles, el primer de Catalunya per a finalitats de recerca a més de les assistencials, ha permès augmentar el ventall d'exploracions, tant del sistema nerviós central com d'altres parts del cos d'una forma més ràpida i precisa.

TIC aplicades a les ciències de la salut i a la teleassistència

L'IMAS i l'IMIM Hospital del Mar, conjuntament amb Telefónica Grandes Empresas i Telefónica I+D, col·laboren en el desenvolupament de noves aplicacions en tres àmbits: teleatenció domiciliària, telerehabilitació i eines destinades a compartir informació mèdica en temps real entre professionals ubicats en diferents centres.

Primer banc estatal d'ADN en fibromiàlgia i fatiga crònica

L'Hospital del Mar, amb la Fundació d'Afectats de Fibromiàlgia i Síndrome de Fàtiga Crònica i l'Hospital Clínic, participa en un banc que disposarà de 4.000 mostres genètiques i permetrà als investigadors dur a terme estudis sobre els possibles gens implicats en la predisposició a aquesta malaltia.

Superespecialització en patologia vascular cerebral aguda

El Servei de Neurologia i l'Hospital Germans Trias i Pujol col·laboraran per crear el 2009 un centre terciari que sigui referent en assistència, recerca i docència de l'ictus. D'altra banda, el servei de Neurologia de l'Hospital del Mar ha vist reconeguda la seva tasca amb el premi Benchmark de l'àrea del sistema nerviós per la gestió de la malaltia vascular cerebral (ictus).

Unitat de cirurgia de l'epilèpsia a l'Hospital del Mar

Diagnòstic prequirúrgic, avaluació clínica i semiològica, procediments neurofisiològics, monitoratge de crisis d'origen incert i exàmens de mapatge cerebral són el conjunt d'activitats que es desenvoluparan en aquesta nova unitat.

Millorem la qualitat de l'atenció

Els hospitals del Mar i l'Esperança han estat reconeguts per tercer any consecutiu entre els millors d'Espanya.

Hospitalització domiciliària, bons resultats

Del total d'ingressos d'hospitalització a domicili, un 25,8% l'han fet des del propi domicili, un 5,6% des d'un centre assistencial i la resta des de l'Hospital del Mar. Els resultats de l'enquesta de satisfacció mostren que els usuaris valoren amb nivells molt alts aquest servei. El 95,1% manifesten la seva satisfacció amb l'assistència rebuda, el 97,6 amb la informació proporcionada i el 100% amb el tracte rebut de metges i infermeres.

Programa de coordinació infermera

Les infermeres dels dispositius hospitalaris, d'atenció primària i sociosanitaris de Ciutat Vella i Sant Martí van organitzar la I Jornada d'Infermeria Litoral Mar amb la finalitat de compartir experiències i coneixements i així seguir avançant en la millora dels serveis de salut dels ciutadans.

Noves instal·lacions per a l'atenció oncològica a l'Hospital del Mar

Els pacients d'Oncologia i Hematologia disposen des del mes de maig d'una nova zona d'Hospital de Dia d'Oncologia i Hematologia. La nova ubicació ha permès la millora del confort dels espais d'atenció als pacients. A més, la posada en marxa del nou servei d'atenció continuada i de la consulta d'infermeria directa permet una atenció més àgil i propera.

Quarta convocatòria de projectes de millora de la qualitat

A l'octubre es van conèixer els quatre projectes guanyadors de la convocatòria de Projectes Estrella de l'IMAS, en el marc del Programa IMASQual. La finalitat de la convocatòria és de donar ajuts a aquells grups de professionals que exposin iniciatives per millorar la qualitat de l'atenció sanitària en els centres de l'IMAS.

Campanya per a la higiene de mans de l'OMS

Els hospitals de l'IMAS estan adherits a l'Aliança per a la seguretat del pacient i han participat en la Campanya de promoció de la higiene de mans, promoguda per l'OMS, amb millores significatives en tots els col·lectius implicats.

Comunitat i societat

21 de setembre, Dia Mundial de l'Alzheimer al Centre Fòrum

Una jornada amb exposicions, tallers, activitats lúdiques i música és el que va oferir el Centre Fòrum amb motiu del Dia Mundial de l'Alzheimer. Els objectius, donar a conèixer la malaltia d'Alzheimer i promoure el suport i la solidaritat vers les persones que la pateixen i els seus entorns familiars i socials més propers.

Fundació Casateva, un allotjament per a pacients desplaçats

Els hospitals del Mar, Vall d'Hebron, Sant Joan de Déu i Sant Pau van presentar, juntament amb altres entitats de la societat civil catalana, la Fundació Casateva, un projecte per a la creació d'un hotel per a pacients per tal d'ampliar l'oferta d'allotjament per als nens i les famílies que s'han de desplaçar temporalment a Barcelona per rebre un tractament mèdic d'alta complexitat.

Una aposta per la col·laboració ciutadana davant dels maltractaments

La Comissió Tècnica d'Atenció al maltractament de l'IMAS Mar va organitzar a l'abril les II Jornades d'Atenció als Maltractaments, en què es va analitzar la situació actual de la violència i els maltractaments i es van proposar els reptes per al futur pròxim.

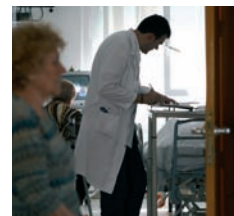
Jornada sobre la comprensió de l'entorn sanitari

L'Hospital del Mar ha liderat la primera Jornada Health Literacy amb l'objectiu d'afavorir un espai de reflexió i debat sobre el canvi de tendències en la comunicació amb els ciutadans en l'àmbit sanitari. Aquesta "alfabetització de la salut" és una de les línies de treball que uneix tots els hospitals de la Xarxa Catalana d'Hospitals i Serveis Sanitaris Promotors de la Salut, entitat adherida a la Xarxa Internacional d'Hospitals Promotors de la Salut promoguda per l'OMS, que es va presentar en el marc de la jornada.

Reconeixement a la feina diària dels professionals

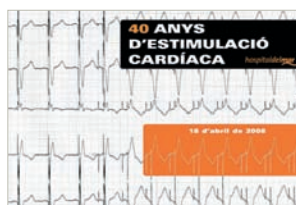
Premi Infermeria IMAS 2008

En reconeixement a l'activitat científica de la infermeria es van premiar els següents treballs: "Formació per a pacients i cuidadors: Aula ICTUS", "La comunicació: elemento clave para mejorar la satisfacción del paciente" i "Hypertension management: lifestyle interventions in a transcultural context".

2008, un any d'aniversaris

El 2008 va ser especial per a la Unitat d'Arrítmies, el Servei de Nefrologia i la Unitat de Marcapassos del Servei de Cardiologia, que van celebrar el desè, trentè i quarantè aniversari, respectivament. Per commemorar-los van organitzar jornades científiques i un programa d'activitats lúdiques.

La seguretat laboral a l'IMAS

Amb motiu del Dia Internacional de la Salut Laboral, el 28 d'abril va tenir lloc la Primera Jornada de Seguretat i Salut Laboral per donar a conèixer la importància de la prevenció de riscos i les mesures que es prenen en relació amb la salut laboral. Es va posar una atenció especial als accidents amb punxades i a les exposicions a agents biològics.

Millors idees de la sanitat

Diario Médico va premiar, en la categoria de Gestió, l'aliança entre l'Hospital del Mar i l'Hospital de Sant Pau per desenvolupar projectes de gestió compartida de serveis clínics, i en la categoria d'Investigació i Farmacologia, l'estudi del servei de Cardiologia sobre la utilitat dels electrocardiogrames en nònats per prevenir morts sobtades i detectar problemes cardíacs. I l'Hospital del Mar per la participació en la creació del banc d'ADN i fatiga crònica.

Guardons del Pla nacional sobre drogues

Dos investigadors del Programa de Neuropsicofarmacologia de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica-Hospital del Mar van rebre la Creu Blanca de l'Orde al Mèrit. El reconeixement s'atorga a les persones que contribueixen de forma desinteressada a la difusió de les evidències científiques i dels coneixements sobre les substàncies addictives i els efectes que causen en la salut.

Distincions a l'Excel·lència Professional

El Col·legi Oficial de Metges de Barcelona va distingir, en la cinquena edició dels seus premis, la Dra. Montserrat Andreu i el Dr. Sánchez Ortega, en la categoria de Medicina Hospitalària; el Dr. Jordi Peña-Casanova, en la categoria de Recerca Biomèdica, i el Dr. Jordi Varela, exconseller delegat de l'IMAS, en la categoria d'Humanitats.

Guardó per a la recerca de joves investigadors en el camp de l'MPOC

L'European Respiratory Society va premiar una professional de l'IMAS amb el Premi Anual de Recerca en el Camp de la Malaltia Pulmonar Obstructiva Crònica 2008 per l'estudi sobre el paper de l'estrès oxidatiu en la disfunció dels músculs respiratoris i perifèrics en pacients amb MPOC.

Conveni Johns Hopkins-Hospital del Mar

L'acord de col·laboració amb l'Escola de Salut Pública de la Johns Hopkins University inclou activitats de formació, recerca i consultoria en assistència sanitària i medicina clínica, amb la incorporació de professors i professionals d'ambdues institucions. També preveu estades a Baltimore per a professionals de l'IMAS.

Nous estudis interuniversitaris de Medicina

A l'octubre es va presentar el nou grau en Medicina de l'Hospital del Mar, integrat ja en el marc de l'espai europeu d'ensenyament superior. És un projecte educatiu innovador i atractiu, ja que uneix l'àmbit universitari (UAB i UPF), l'hospitalari (Hospital del Mar) i el de recerca (IMIM-Hospital del Mar i Departament de Ciències Experimentals i de la Salut de la UPF).

Xarxa FPCat i nova ubicació de l'Escola Bonanova de Formació Professional Sanitària

L'Escola, que des del curs 2008-09 ocupa un nou edifici del Campus de Ciències de la Salut i de la Vida de la UPF a l'Estació de França, va ser el primer centre de l'Estat que va posar en marxa pel Programa FPCat. Impulsat pels departaments de Treball i Educació, es proposa avançar en la integració dels tres subsistemes de la formació professional: la formació inicial o reglada, l'ocupacional i la contínua.

Primera promoció d'infermeres de l'Escola Universitària d'Infermeria del Mar i de la UPF

La graduació de la 28a promoció de diplomats d'Infermeria, al juny, va ser un acte especial ja que, amb el canvi d'adscripció de la Universitat de Barcelona a la Universitat Pompeu Fabra, van coincidir a l'acte la primera promoció d'alumnes adscrits a la UPF i la darrera amb adscripció a la UB.

Dia Internacional de la Infermera

L'Escola Universitària d'Infermeria del Mar, amb la col·laboració de la Direcció d'Infermeria i del Departament de Formació Continuada de l'IMAS, va organitzar al maig la IV Jornada del Dia Internacional de la Infermera amb el lema "Servir la comunitat i garantir la qualitat: les infermeres al capdavant de l'atenció primària de salut".

El nou Pla estratègic de l'IMAS dóna especial rellevància al binomi recerca-docència. En aquest sentit, cal destacar que aquest any s'han implementat una sèrie d'iniciatives per promoure més implicació del personal assistencial en la recerca.

En relació amb la producció científica, seguint la dinàmica ja registrada els darrers anys, ha augmentat respecte a la de l'any anterior, amb un total de 495 publicacions (articles originals, revisions, notes clíniques i publicacions breus) en revistes de difusió internacional incloses a l'SCI-ISI. D'altra banda, s'ha assolit finançament per a 29 nous projectes d'àmbit nacional i sis projectes d'àmbit europeu. Així mateix, s'han aconseguit tres noves incorporacions de grups de l'IMIM-Hospital del Mar a RETICS i la participació de la institució al CAIBER (ISCIII).

Aquest any, a més, s'ha incorporat un nou grup de recerca en cèl·lules mare i càncer, integrat en el Programa de recerca en càncer i, en l'àmbit tecnològic, s'ha posat en marxa una plataforma de microarrays (Affimetrix).

La web de l'IMIM-Hospital del Mar ha estat situada en la primera posició d'Espanya i en la 46 del món segons el rànquing que elabora el Laboratori de Cibermetria del CSIC, a partir de l'anàlisi de més de 17.000 webs sanitàries de tot el món. Entre les iniciatives més recents cal destacar l'activació a través del web d'un bloc de divulgació científica (IMIMa't!).

Finalment, durant el darrer trimestre de l'any 2008 s'ha treballat intensament en el projecte de constitució i acreditació de l'Institut d'Investigació Sanitària Hospital del Mar, que ha de proporcionar un marc adequat de relació entre les institucions del PRBB, l'Hospital del Mar, la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat Autònoma per tal de promoure la investigació translacional i obrir l'accés a noves vies de finançament.

HOSPITAL DE L'ESPERANÇA

ESCOLA BONANOVA

PERACAMPS

ESCOLA INFERMERIA. ESTUDIS DE MEDICINA I BIOLOGIA

IMIM

HOSPITAL DEL MAR

CENTRE FÒRUM

**IMAS. Institut Municipal
d'Assistència Sanitària**

Edifici Hospital del Mar
Passeig Marítim, 25-29, planta 10
08003 Barcelona
Tel. 93 248 32 64
Fax 93 248 32 63
info@hospitaldelmar.cat
www.hospitaldelmar.cat